

Møtereferat

(Minutes of meeting)

Dato/ 15.01.2015   **Tid/** 10:00-14:00   **Sted/** ConocoPhillips, Tananger
Date: **Time:**   **Location:**

BHI Arkivnr./File Ref. :
Emne/Subject : SKIM møte
Møtenr./Meeting No. : 1-2015
Innkalt av/Issued by : Monica Aasberg
Tilrettelegger/Facilitator : Monica Aasberg
Referent/Note Taker : Linda Lou Aadnøy, Baker Hughes
Tilstede/Participants : Reidunn Stokke, Miljødirektoratet
Angelika Baumbusch, Miljødirektoratet
Anne Mette Eide, Ptil
Morten Løkken, Centrica
Lars Ystanes, Statoil
Monica Aasberg, ConocoPhillips
Anette Jæger, KPD
Robert Tipton, KPD
Harald Fosshagen, EOSCA (Schlumberger)
Linda Aadnøy, EOSCA (Baker Hughes)
Kathrine Kirkebøe, EOSCA (Halliburton)
Distribusjon/Distribution : Hilde Nilsen, Ptil
Gro Øfjord, Miljødirektoratet
Einar Lystad ,NOROG

Agenda.

1. Neste møtested og referent
2. Godkjenning av forrige møtereferat
3. Oppfølgingssaker fra sist møte:
4. Brannskum. Mulighet for å redusere frekvens for testing. Petroleumstilsynet.
5. Rødliste, status og videre arbeid. Miljødirektoratet.
6. Sjekke om data som finnes i REACH kan benyttes i HOCNF. Miljødirektoratet.
7. Oppdatering THPS. Miljødirektoratet.
8. Oppdatering «enhanced OECD 306» metode. Miljødirektoratet.
9. Presisering av HOCNF krav for olje- og gass sporstoff i Aktivitetsforskriften. Miljødirektoratet informerer.
10. Utslipp av oljebasert borekaks fra TCC, kravstilling. Miljødirektoratet.
11. Revisjon av Guideline 046 Krav til Baritt kvalitet. Operatørene.
12. Status på revisjon av S-002. Petroleumstilsynet.
13. Saker fra Miljødirektoratet
14. Stoffer med REACH annex V status. Miljødirektoratet.
15. Saker fra KPD
16. Saker fra operatørene
17. HOCNF for dispergeringskjemikalier. Vi kjenner ikke miljøegenskapene til Slickgone eller lignende produkter. Lettelsen i aktivitetsforskriften må revurderes. Dispergeringskjemikalier er tiltenkt å slippes direkte på sjø og må ha komplette miljødata og ikke være fritatt slik regelverket er nå. I det minste må innholdet i produktet være beskrevet på samme måte som andre kjemikalier som slippes til sjø.

18. Det er krav til 3-årlig vurdering av grønne og gule kjemikalier. Det vil være helt relevant for miljøfarlige gule kjemikalier som korrosjonshemmere og biosider, men unødvendig for åpenbare harmløse grønne kjemikalier som saltlaker og naturfibre. Er det behov for presiseringer i lovverket slik at pålegget treffer mer presist?
19. Komplette HOCNFER, men utgått på 3 årsregel. Kjemikaliene står i gamle brønner som av og til åpnes opp og slippes ut etter søknad. Er det akseptabelt å støtte vurderinger på utgåtte miljødatablader så lenge miljødokumentasjonen er komplett?
20. Hypokloritt: felles miljøfaremerking, dvs rød. Testene skal utføres på fersk klor og i HOCNF skal giftighetsverdien kompenseres for vann. For et unikt produkt som natriumhypokloritt kan det ikke være ulik miljøfareklasse mellom leverandører.
21. Eventuelt

Møtelogg:

20.01.2011: MI-SWACO, Bergen
12.05.2011: Schlumberger, Stavanger
06.09.2011: Klif, Oslo
10.01.2012: ConocoPhillips, Stavanger
22.05.2012: Det Norske, Stavanger
20.09.2012: Baker Hughes, Stavanger
07.02.2013: Petroleumstilsynet, Stavanger
22.05.2013: Halliburton, Stavanger
26.09.2013: Schlumberger/M-I SWACO, Bergen
30.01.2014: Statoil, Bergen
22.05.2014: Miljødirektoratet, Oslo
25.09.2014: Centrica, Stavanger
15.01.2014: ConocoPhillips, Stavanger

1. Godkjenning av agenda, neste møtested og referent

Agendaen for møtet ble godkjent.

Neste møte ble lagt til 7.mai 2015, kl 10 hos Baker Hughes, Tanangerveien 501, Tananger

Referent: Linda Lou Aadnøy

2. Gjennomgang av forrige referat

Møtereferatet fra sist møte ble godkjent, med følgende kommentarer/oppfølginger beskrevet i neste avsnitt.

3. Oppfølgingssaker fra siste møtereferat (Pkt i forrige referat):

4. (Pkt 3a). Miljødokumentasjon, brannskum.

Statoil informerte at miljøinformasjon av 3% FFF brannskum er forventet klart i 2015. Vedrørende substitusjon, ble det igjen diskutert problematikken med rigger som har 1 og/eller 3% FFF om bord og skal uansett dekommisjoneres om 2-3 år, og som der er både kost- og miljønytte med å skifte ut brannskummet. Utfordringen ligger med det årlige kravet om testing av brannvernustyret som fører til utslipp av brannskummet. Petroleumstilsynet informert at forslaget om redusert frekvens av testing blir møtt med motstand fra riggansvarlige. Det bør allikevel vurder alternative metoder til testing som ikke fører til utslipp av FFF-holdig brannskum.

Aksjon: Petroleumstilsynet informerer status

5. (Pkt 3b.) Rødliste:

Miljødirektoratet informerte at de hadde på tampen av året fått midler å igangsette et prosjekt med Aquateam. Prosjektet vurderte bionedbrytbarheten / persistensen av valgte stoffer og stoffgrupper som det ofte oppstår usikkerhet rundt med dagens testmetoder og rangering og dermed kandidater til «Rødliste». Vurderingen ble gjort på grunnlag av søk i tilgjengelig litteratur og teoretiske beregninger (QSAR). Rapporten ble sendt til SKIM medlem kort tid før SKIM møtet. Miljødirektoratet gav en rask gjennomgang av rapporten og mener at rapporten gir konklusjoner for enkelte stoffer f.eks EDTA. Rapporten gir anbefalinger for videre oppfølging for enkelte stoffgrupper.

Innhold av rapporten ble ikke utfordret. Diskusjonen rettet seg heller mot rammene og det ikke på forhånd hadde blitt satt kriterier for rødliste kandidater slik at feilene ved dannelse av PLONOR listen ikke ble gjengatt. Det ble igjen etterlyst at rødlisten burde ha mer enn nedbrytbarhet som eneste kriterie, men en helhetlig vurdering som også inkluderte giftighet og bioakkumulering i tråd med PBT / vPvB REACH krav. Dette ble bestemt avvist av Miljødirektoratet og idehaver til Rødlisten som fastholdt at nedbrytning <20 % som eneste kriterie.

Etter mye diskusjon, ble det enighet om forslagene om at en eventuell Rødliste i første omgang skulle bestå enkelt identifiserbare stoffer og ikke stoffgrupper. Noen stoffgrupper peker seg allikevel ut til nærmere vurdering, bl.a kvaternære ammoniumforbindelser og organoleire. Det skulle også fokusere på stoffer med store utslipp. Når Rødlisten var etablert kunne andre elementer brukes i en risikotilnærming ved valg og bruk av produkter med dets stoffer, da også forhold som giftighet, bioakkumulering, alternative nedbrytningsvurdering, reell utslipp og utslippsmengder. Det ble også enighet om at stoffer som havner på Rødliste vil være unntatt krav til testing. For at en «Rødliste» skal være gjeldende, må den enten være akseptert av OSPAR eller gjort bindende iht norsk regelverk. Rødliste saken og Aquateam rapporten blir tatt opp i OIC.

Aksjon:

Alle: Aquateam rapport: Gi kommentar til Miljødirektoratet og innspill til hvilke stoffer som det bør gås videre med. Miljødirektoratet: Status på neste SKIM møte.

6. (Pkt 3c) Bruk av REACH data i HOCNF

Det ble sjekket med REACH Helpdesk og bekreftet at dataen som foreligger i REACH ECHA databasen ikke er fritt tilgjengelig og kan kun brukes til ikke-kommersiell formål. Til bruk i HOCNF dokumenter krever godkjenning fra dataeier eller SIEF, enten ved å kjøpe seg inn eller annen dokumentert godkjenning slik beskrevet i ECHA sin Legal Notice: «Use of this information is subject to copyright laws and may require the permission of the owner of the information, as described in the ECHA [Legal Notice](#)».

I den forbindelse blir det igjen diskusjon om stoffene som ikke kan testes iht til OSPAR kriterier (kategori 99 I NEMS). Miljødirektoratet vil diskutere saken internt.

7. (Pkt 3e) Oppdatering THPS

Miljødirektoratet hadde henvendt seg til italienske myndigheter som evaluerer THPS ifm. biocid programmet og fått bekreftelse at studiet fra produsenten er akseptert, men biocid evalueringsarbeidet ikke er ferdig. Inntil videre vil produsentens selvklassifisering av THPS som Rep Cat 2 (gamle 3) godtas. Klassifisering i NEMS vil dermed avhenge av leverandørens tilgjengelig til miljødata. Det presiseres allikevel at nye evaluering kan på ny bli aktuelt i fortsettelsen av EU biocid program.

8. (Pkt 5e) Oppdatering "Enhanced OECD 306" metode

ECETOC arrangerer 17 -18 februar en "Enhanced OECD 306" metode workshop der 2 representanter fra Miljødirektoratet vil delta. Representanter fra operatører og leverandører kan og vil også delta. Workshop gruppen ledet av UK vil sparke i gang en ringtest iht. til testmetode.

Aksjon: Informasjon om workshop og veien videre Miljødirektoratet

9. (Pkt 6a.) Presisering av HOCNF krav for olje- og gass sporstoff i Aktivitetsforskriften

Gass sporstoffer vil bli unntatt HOCNF krav. Miljødirektoratet informerte at kravene til miljøtesting av sporstoffer vil presiseres i neste regelverksrevisjon, der unntaket for gass sporstoffer vil bli beskrevet. Regelverksrevisjonen vil inkludere krav miljøtestekrav til vann sporstoffer.

Aksjon: Regelverksendring sendes på høring. Status neste møte.

10. (Pkt 7b.) Utslipp av oljebasert borekaks fra TCC, kravstilling

Miljødirektoratet informert at klagen som miljøorganisasjonene Bellona og Greenpeace hadde sendt inn ifm. Martin Linge utslippstillatelse av oljeholdig kaks etter TCC behandling (Thermo mechanical Cuttings Cleaner) hadde blitt avvist. Miljødirektoratet har satt krav til et totalt miljøovervåkningsprogram som de kommer til å følge nøye opp om med tilsyn. Da spesielt om kravet til maks mengde oljevedheng etter TCC behandling møter spesifikasjonene gitt i utslippstillatelsen (0,05 wgt%) etterfølges.

Aksjon: Miljødirektoratet og Ptil informerer om status i kommende møter.

11. (Pkt 7c.) Revisjon av Guideline 046 Krav til Baritt kvalitet

Ingen fremgang i revisjonsarbeidet med OLF retningslinje 046, krav til baritt kvalitet. Vil bli tatt opp i neste møte Norsk Olje og Gass (NOROG) sin miljøgruppe.

Aksjon: NOROG representanten informerer om status ved neste møte

12. (Pkt. 4) Status på NORSOK S-002:

Revisjonsarbeidet med NORSOK S-002 er forsinket. Ptil informerte at det har blitt gitt innspill til gruppen og avventer tilbakemelding eventuelt diskusjon med arbeidsgruppen. Det ble etterlyst mulighet til å se utkast dokumentene

Aksjon: Ptil gir status ved neste SKIM møte

13. Saker fra Miljødirektoratet

a) Polymerflytskjema – OSPAR HOCNF guideline i Aktivitetsforskriften

Miljødirektoratet støtter OSPAR sitt krav til polymerer, og vil ved neste regelverksendring inkludere polymer flytskjemaet fra HOCNF retningslinje. Høring for regelverket er forventet på vårparten. Inntil regelverksendringen er endelig, vil anledning til å kunne bruke denne referansen diskuteres først internt.

Aksjon: Miljødirektoratet informeres status ved neste SKIM møte

b) Stoffer på ECHA kandidatlisten klassifisert som svart

Informasjon om at Miljødirektoratet ved neste høringsutkast vil sette stoffer som er på ECHA kandidatlisten på svartlisten. Det ble påpekt at flere av disse stoffene er på kandidatlisten pga kreftfremkallende egenskaper og har i flere tilfeller ingen sammenheng med miljøpåvirkning i et vandig miljø.

Aksjon: Alle: Gi innspill til høringen når denne sendes ut

c) Væskesystemer deklarerert i Produktregisteret

Produktregisteret har henvendt til Miljødirektoratet med spørsmål om deklarerer av væskeblanding som brukes bore- og kompletteringsoperasjoner. Saken stammer fra en leverandørs søknad om unntak til deklarerer av slike systemer, da det i praksis er umulig å etterkomme lovkravet om komposisjon, HMS klassifisering og krav til rapportering om årlig forbruk. Endringer i formulering, både når det gjelder eksakte mengder og hvilke tilsetningsstoffer som brukes, skjer etterhvert som væsken brukes i boreprogrammet. I tillegg gjenvinnes og ombrukes slike systemer ofte over flere år.

Det viser seg at der er ulik praksis om deklarerer blant leverandører. Det ble informert at et selskap hadde fått aksept fra Produktregisteret for å ikke deklarerer væskesystemer som er i stadig endring, men med krav om at produktene som inngikk i disse ble deklarerert.

Argumentene fremlagt av leverandørene ble støttet av operatørene.

Aksjon: Miljødirektoratet diskuterer med Produktregisteret. Informasjon om status ved neste møte

14. Stoffer med REACH Annex V status

Hvilke stoffer som godkjennes som REACH Annex V skjer først etter at leverandøren har sendt søknad til Norge **REACH Helpdesk**. For at stoffet skal kunne bli godkjent som REACH Annex V, må stoffet i tillegg til grunnlaget funnet i Annex V kategori 7, 8 og 9, være eksakt definert og ikke være klassifisert som helsefarlige, oppfyller ikke kriterier for PBT og vPvB eller andre tilsvarende miljøbetrymninger.

Ved eventuell aksept som Annex V, vil den gjelde i OSPAR sammenheng og kun for den enkelte leverandør / importør. AddNovatech må få skriftlig adgang til REACH Helpdesk sin Annex V vurdering av stoffet før det kan bli ført opp i NEMS. Annex V likestilles med PLONOR og blir klassifisert som grønt.

Fremgangsmåte for godkjenning av Annex V til offshore bruke vil bli inkludert i neste regelverksendring (Aktivitetsforskriften)

15. Saker fra KPD:

Det ble ikke notert nye saker fra KPD

16. Saker fra operatørene:

17. Beredskapskjemikalier - HOCNF for dispergeringskjemikalier

Operatørene etterlyser krav til dispergeringsmidler som brukes ved behandling av oljesøl. Miljødirektoratet informerte at de tidligere ansett miljøkonsekvensen av slike produkter, både med hensyn til miljøprofil og mengde bruk, marginal sammenlignet med konsekvensen av selve oljesølet. Men uten miljødata eller adgang til hele komposisjonen normalt funnet HOCNF seksjonen 1.6, har operatørene ikke et verktøy til å vurdere alternativer og velge de mest miljøvennlige.

Aksjon: Miljødirektoratet ta opp saken internt og informere om utfallet.

18. 3-årlig krav til evaluering av gule og grønne kjemikalier

Forslag om justering av kravet til 3-årlig vurdering av gule og grønne kjemikalier fastsatt i aktivitetsforskriften §64 til å gjelde kun produkter som virkelig har et potensial til å inneholde miljøskadelige stoffer. Da spesielt i gul klasse der

eksempler som korrosjonshemmer og biocider ble nevnt. Med tanke på endringen som har skjedd med PLONOR listen er der forslag å ta ut kravet vurdering av grønne kjemikalier helt og holdent.

Aksjon: Miljødirektoratet ta opp saken internt og informere om utfallet.

19. **Bruk av eldre HOCNfer for gamle væskesystemer i P&A brønner**

Det ble reist spørsmålet om komplette HOCNfer, men utgått etter 3 årsregel kan brukes i sammenheng av vurdering kjemikalier i gamle, gjenåpnet brønner ifm. P&A operasjoner. Under slike operasjoner kan forekommelse av H2S eller store volumer av væskesystemer bestående av tidligere miljøaksepterte produkter rettferdiggjøre utslipp i plassen for ilandsendelse av væsken for destruksjon. Kan en utslippssøknad være basert på utgåtte miljødatablader så lenge miljødokumentasjonen er komplett?

Miljødirektoratet informert slike saker havner i en gråsoner da søknaden måtte kanskje vurderes opp mot det generelle forbudet om utslipp av avfall.

Men ellers mente Miljødirektoratet at bruk av gamle, utgåtte med komplette HOCNfer kan brukes i evalueringsarbeidet. Generelt så skal HOCNF informasjonen vurderes etter dagen HOCNF krav. Saken kompliseres derimot når tilgjengelig informasjon er ufullstendig. Miljødirektoratet ønsker å ta en intern diskusjon om bruk av sikkerhetsdatablader (enkelt stoff) eller at den gang væskesystem er fremdeles i bruk med samme produkter og dermed sannsynliggjøre identifisering. Produkter der stoffer ikke har miljøinformasjon blir klassifisert som svart.

Aksjon: Miljødirektoratet gir tilbakemelding etter diskusjonen internt. Status ved neste møte.

20. **Natriumhypokloritt**

Diskusjon om natriumhypokloritt skal ha felles fareklassifisering. Fersk natriumhypokloritt vil grunnet giftighet føre til rød klassifisering mens prøver med ulike vanninnhold eller eldre prøver vil kunne gi resultater som gir en gul klassifisering. Det er heller ikke logisk at innkjøpt produkt behandles annerledes enn hypokloritten som selvproduseres på riggen. Ved miljøtesting må leverandør oppgi vanninnhold. Om prøven testet var ferskvare blir vanskeligere å dokumentere. Brukt natriumhypokloritt brytes ned til PLONOR komponenter.

Aksjon: Diskuteres videre etter at Miljødirektoratet har vurdert forslaget.

21. **Eventuelt (AOB)**

a) **Helseklassifisering av respirabelt krystalline silika**

Leverandører etterlyses en myndighetsgodkjent metode for bestemmelse av innhold av respirabelt kvartsstøv i et produkt til bruk helsefareklassifisering produktet i sikkerhetsdatabladene. Anerkjente målemetoder for kvartsinnhold i luften for å bestemme luftforurensingen på arbeidsplassen er på plass, men er ved ubrukelig til produkt fareklassifisering. Leverandørindustrien har ulike ulike metoder for måling og/eller beregning av mengde respirabelt kvartsinnhold (< 5 µm) i produkter. Halliburton har samlet sammen en oversikt flere av disse metodene, og tilbød seg å sende Miljødirektoratet og Ptil informasjonen som grunnlag for å kunne gi retningslinjer for helsefareklassifisering av kvartsholdige produkter. Hvor ansvaret for en avgjørelse ligger er uklart, (REACH, Arbeidstilsynet) og kan ta lang tid før en eventuell avklaring. Kanskje retningslinjer kan være en del av SKIM veiledningen for å sikre ensartet tilnærming i offshoreindustrien?

Aksjon: Halliburton sender oversikten til Miljødirektoratet og Ptil. Saken diskuteres videre ved neste SKIM møte

b) **Benzen eksponering ved gjenbruk av borevæsker**

Spørsmål om eksponering av benzen som stammer fra råoljeforurensning av brukt borevæske ble reist. Ofte tas ikke benzeneksponering alvorlig nok. Tilfeller har oppstått der brukt borevæske har hatt så høyt benzeninnhold at adgangskontroll til shakerrom måtte innføres. Arbeidsgrupper spesielt utsatt er borekontraktørene og mudloggere. Ptil refererte til en nylig vært avholdt seminar som tok opp dette emnet og har konkludert at det kreves samarbeid på kryss av operatør, leverandør og boreselskapene. Link til seminaret ligger på Ptil sine websider

c) **Vurdering av PLONOR-stoffer til OIC**

Miljødirektoratet skal vurdere flere stoffer og ønsker innspill på:

- Borsyre
- Silikadioksid
- Urea

Neste Møte/Next Meeting:

Dato/ 07.mai 2015
Date:

Tid/ 10:00-14:00
Time:

Sted/
Location:

Baker Hughes, Tanangerveien 501

